

KVINNORS FÖRETAGANDE I SÖDRA SMÅLAND

Växtkraft

DOKUMENTATION FRÅN KONFERENSEN
INVESTERING FÖR TILLVÄXT
DEN 1 MARS 2012, VÄXJÖ

**Integrering
ger förändring**

**Strategier för
utveckling**

**Resurscentrums
betydelsefulla roll**

REGIONFÖRBUNDET SÖDRA SMÅLAND

RESURSCENTRUM

Välkommen
PÅ
KONFERENS

PROGRAM DEN 1 MARS

Moderator Alexandra Pascalidou presenterar dagen.

Peter Hogla regiondirektör Regionförbundet södra Småland hälsar välkomna.

Resurscentrumverksamheten i Kronoberg
Erica Lindberg, Resurscentrum södra Småland
och Ulla-Britt Holmberg, Winnet Kronoberg

Män och kvinnor i Kronoberg
Karin Hopstadius, Länsstyrelsen Kronoberg.

Att bidra till tillväxt
Markus Burman SWECO AB

Att välja jämställdhet
Rosi Hoffer, Tillväxtverket

Jämställdhetsintegrering
Torbjörn Messing, SKL

Förändra på riktigt
Kristina Tannerfalk.

Varför tar alla guldfigurer slut i mitten på mars?
Alexandra Pascalidou.

Jämställdhet som motor för tillväxt och konkurrenskraft

Den 1 mars 2012 arrangerades en temadag kring jämställdhet. Inbjudna föreläsare lyfte flera intressanta frågeställningar med olika perspektiv. Den övergripande frågan är inte längre om jämställdhet leder till ökad tillväxt. Istället handlar det om hur vi använder jämställdhetsarbetet som en motor för regional konkurrenskraft. Om vi väljer bort jämställdhet kan det resultera i att vi även väljer bort kvalitet i arbetet, förnyelse, attraktionskraft och lönsamhet.

Under dagen fick deltagarna flera exempel hur jämställdhet används som metod för att möta framtidens utmaningar. Publiken blev inspirerad och fick ny kunskap. Moderatören Alexandra Pascalidou utmanade dem att lyfta fram konkreta förslag och att ta för sig i jämställdhetsarbetet.

Regiondirektör Peter Hogla beskrev jämställdhetsarbetet som en utmaning för regionen:

– Flera av oss behöver bli bärare av jämställdhetsfrågor. Enligt OECD behöver vi i vår region bli bättre på innovation och att ta tillvara de resurser som finns, för att skapa tillväxt. Vi behöver bredda arbetsmarknaden, integrera män i offentlig sektor och kvinnor i näringslivet. Då får vi mer kreativa och innovativa arbetsplatser.

Alexandra Pascalidou uppmanade alla att vara bra förebilder. Samtidigt kunde hon inte låta bli att provocera deltagarna:

– Vilka har tagit över i det offentliga rummet? Jo män! I melodifestivalen, i fotbollen, i den europeiska skuld-krisen... Det är män överallt – och det är de som fattar besluten.

Vårt arbete skapar regional tillväxt

På regeringens uppdrag har Tillväxtverket granskat jämställdhetsperspektiven i de regionala tillväxtprogrammen. Rapporten tar upp att det inte finns någon tydlig bild av jämställdhet och jämställd tillväxt i programmen.

– Det finns väldigt olika ambitioner med arbetet, menade Rosi. Vissa har grundläggande kunskap, vissa arbetar för jämställd tillväxt och andra arbetar för att hela samhället ska bli jämställt.

Rosi Hoffer visade hur jämställdhetsarbetet kan bidra till regional tillväxt:

– Jämställdhet är ett medel för att uppnå den hållbara tillväxten. Detta leder i sin tur till kvalitet och lönsamhet vilket gör att humankapitalet används effektivare, demokratin fördjupas och den regionala attraktiviteten och innovationsförmågan ökar.

I jämställdhetsarbetet fastnar vi ofta i siffror och andelar. Rosi menade att det viktiga är att ta tillvara både kvinnors och mäns kunskaper, erfarenheter och värderingar. För att nå målen vill de regionala aktörerna ha mer centralstyrning, öronmärkta medel och jämställdhetsintegrering av budgetar – att verka för jämställdhet ska inte vara frivilligt.

Avslutningsvis frågade Alexandra efter konkreta exempel på hur jämställdhet gynnar innovationsförmågan.

– Det handlar mer om att få tillgång till nya målgrupper och tänka nytt. Vi ska inte bara lyfta kvinnor, det är relationen mellan män och kvinnor som är viktig, svarade Rosi.

Rapporten "Att välja jämställdhet" finns att hämta på Tillväxtverkets hemsida.

Tillväxtverket föreslår

- Tydlighet i roll- och mandatfrågan mellan regionala aktörer.
- Jämställdhetspolitiska delmål utifrån regionala behov.
- Utbildning i jämställdhet på styr- och ledningsnivå.
- Fortsatt avvägning mellan riktade insatser och strukturförändrande åtgärder.

Erica Lindberg, Resurscentrum södra Småland
Ulla-Britt Holmberg, Winnet Kronoberg

Ett arbete för jämställda strukturer

Idag finns det två resurscentrum i Kronoberg. Dels Resurscentrum södra Småland och dels den ideella föreningen Winnet Kronoberg. Regionförbundets resurscentrum har fokus på näringslivsfrågor. Winnet fokuserar på jämställdhet inom hälsa, landsbygd och företagande. Båda arbetar för att förändra de befintliga strukturerna.

– Det saknades ett jämställdhetsperspektiv i regionalpolitiken och därför utvecklades Winnet Kronoberg, berättade Ulla-Britt Holmberg.

Erica Lindberg ser en tydlig roll för resurscentrum.

– Kronobergs resurscentrum har beviljats flest kronor per person i Sverige. Vi vill ta oss från ett läge till ett annat – och ändra bilden av företagare.

Idag ligger Kronoberg i botten när det gäller andelen kvinnor som är företagare. Statistiken är både tydlig och nedslående.

– Det vi måste fokusera på är att ändra strukturer. Vi gräver i statistik, det är hjärtat. Och så behöver vi få in kvinnor på positioner med makt, menade Ulla-Britt.

Från andra deltagare kom synpunkter om att det inte alltid hjälper. Kvinnor väljer i sin tur inte alltid kvinnor.

– Statistiken är inte rättvis, normen för arbetslivet är manlig från början. Vi behöver ändra på hur normen ser ut, menade Roxana Ortiz, projektledare på resurscentrumet i Västra Götaland.

Flera av deltagarna påpekade att det handlar om en attitydförändring, om att bryta stereotypen och inte

förutsätta att män och kvinnor är på ett visst sätt.

– Det är bra med näringslivsträffar med kvinnor och för kvinnor. Det handlar om att visa upp förebilder, fastslog Marie Fuhr-Ohlsson bankchef på Swedbank.

– Vi behöver ta tag i jämställdheten själva. Förändra, sluta ställa upp på sådant som vi egentligen inte vill göra, menade Siv Lindén, koordinator på Winnet i Jönköpings län.

Karin Hopstadius, Länsstyrelsen Kronoberg

Män, kvinnor och traditionella mönster

Det övergripande målet i jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma sina liv. Karin Hopstadius beskrev ett tydligt mönster.

– Huvudfrågan är var makten ligger? Män lever kortare men kvinnor är lite sjukare. Kvinnor har rätt mycket lägre medelinkomst än män. I Kronoberg gör vi väldigt traditionella yrkesval.

Bara 26 procent av företagarna i Kronobergs län är kvinnor. Men när det gäller andelen kvinnor av den totala företagarpopulationen ligger faktiskt Uppvidinge kommun på sjunde plats i Sverige. Karin menade att detta är något som behöver undersökas.

– Vi ska också göra en kartläggning av jämställdheten i alla kommuner. Vi behöver ha en tydlig bild för att kunna rikta våra insatser, sa Karin.

Karin Hopstadius upplevde ändå att det är lättare att prata om jämställdhet idag. Det finns en förståelse för att det här ska förändras även om man inte vet vad man ska göra. Hon menade att det inte längre är ett öppet motstånd och att det faktiskt finns ett ljus i tunneln.

Markus Burman, SWECO

Jämställdhetens positiva effekter

Markus Burman från SWECO hävdade att jämställdhetens positiva effekter är tydliga. Tillväxt, attraktiva regioner och självförverkligande för fler är några exempel.

– Det viktigaste jag har sett i mitt arbete är att vi behöver komma överens vad som egentligen är problemet och varför mer jämställdhet en del av lösningen.

Markus menade även att Tillväxtverket bör se resurscentra som regional partner för jämställdhet.

– Det behövs tydligare central styrning och tydligare krav på åiterrapportering. Vi behöver också inse att detta är ett långsiktigt arbete där det krävs ett regionalt ledarskap.

Det fanns olika synpunkter på var grundproblemet låg. Alexandra Pascalidou menade att man måste peka ut dem som har ansvaret.

– Du säger alltså att det är männen som är problemet och kvinnorna som är lösningen, undrade Alexandra.

– Nja, man har inte sett att det finns ett problem som det är dags att lösa, svarade Markus.

– Det är först när vi visar att frågan faktiskt handlar om lönsamhet och tillväxt som det kommer att bli förändringar på riktigt, menade Ulla-Britt Holmberg.

Anna Ståhl, ESF jämt Länsstyrelsen i Kronoberg, betonade att de flesta vill ändra på situationen men de vet inte hur. Hon menade också att vi behöver bli bättre på att ge människor praktiska verktyg.

Tomas Jakopsohn, Fyrtrönet, hävdade att det till stor del är en fråga om makt:

– Att släppa ifrån sig makten är det som är bekymret. Makt berusar och det finns för mycket maktmissbruk. Män måste ta till sig och bära frågan.

Kristina Tannerfalk, Växjö kommun

I Växjö vill vi förändra på riktigt

Växjö kommuns "Förändra på riktigt" är ett av de projekt som har fått medel från Programmet för Hållbar jämställdhet. Förvaltningen möter 13 000 barn och ungdomar varje dag, har 2 400 medarbetare och ett 70-tal chefer.

– Vi vill vara med och fostra en jämställd generation som efterfrågar ett jämställt samhälle, berättade Kristina. Vi har undersökt om vi ger vi barn och ungdomar lika förutsättningar i vår verksamhet oavsett kön.

Alla medarbetare har utbildats i jämställdhet och kan omsätta sin nya kunskap i det dagliga arbetet. Varje rektor ansvarar för att jämställdhetsarbetet fortsätter. Kommunen har betonat hållbarheten i arbetet, att det inte blir ett projekt som varar under projektiden och sen rinner ut i sanden.

Framgångstips för ett jämställt arbete:

- Tydlighet i roll- och mandatfrågan mellan regionala aktörer
- Jämställdhetspolitiska delmål utifrån regionala behov
- Utbildning i jämställdhet på styr- och ledningsnivå
- Fortsatt avvägning mellan riktade insatser och strukturförändrande åtgärder

Mer om "Förändra på riktigt" finns att läsa på Växjö kommuns hemsida.

Magnus Jacobsson, SKL

Jämställdhet – en strategi för utveckling

SKL har fördelat 162 miljoner till jämställdhetsintegrering inom programmet för Hållbar jämställdhet. Det är den största svenska satsningen i sitt slag, och det är femte och sista gången det genomförs.

– Kommuner och regioner har särskilda möjligheter att arbeta med jämställdhet eftersom vi finns så nära människors vardag, menade Magnus Jacobsson.

Magnus hävdade också att jämställdhetsarbetet ofta tyvärr inte ses som en del av kärnverksamheten utan drivs i projektform vid sidan av.

– Arbetet ska in i in i ordinarie styr- och ledningsdokument, det ger ett jämställdhetsperspektiv på alla nivåer och är ett sätt att vässa systemet.

Läs om fler exempel på portalen för jämställdhetsintegrering: jamstall.nu

SKL kommer att lansera ett startpaket om att leda och styra för hållbar jämställdhet. Paketet kommer att rulla ut stort under 2013. Startpaketet är gratis och motprestationen är en avsiktsförklaring.

Magnus gick igenom flera praktiska exempel där jämställdhetsintegrering har spelat stor roll, bland annat höftledsbrott i Göteborg. I andra landsting har man omprioriterat kriterierna för gråstarrsoperation. Och i Kalmar har man infört nattstopp på bussen så att passagerarna kan bli avsläppta längs vägen.

En av de största utmaningarna är den svenska könsuppdelade arbetsmarknaden. Av de 30 största yrkena är endast tre jämställda. Det handlar om kockar, universitetslärare och läkare.

– Vi fostras in i och väljer utbildning utifrån kön. Att byta uppdelningen handlar om att ta tillvara människors hela potential, fastslog Magnus.

A photograph of Alexandra Pascalidou, a woman with long, wavy brown hair, wearing a dark purple top. She is holding a black microphone in her right hand and gesturing with her left hand, which has a ring on the ring finger. She is looking upwards and to the right with an expressive face.

Alexandra Pascalidou

Varför tar alla guldfiskar slut i mitten på mars?

Som avslutning på dagen berättade Alexandra Pascalidou om sin syn på jämställdhet och mångfald.

– Vi måste tänka om, vi måste ta plats, vi måste lära våra döttrar att ta plats, vara provocativa. Vi behöver få in kvinnor och människor med olika bakgrunder på ett naturligt sätt – inte i typ invandrarkvarten.

Alexandra menade också att man inte skulle låta någon individualisera den här frågan. Det här kräver samarbete, det är strukturella problem som vi måste göra något åt.

Därefter citerade Alexandra Telias tidigare vd, Marianne Nivert, som menade att vi har uppnått jämställdhet när vi har lika många mediokra kvinnor som mediokra män på höga positioner i samhället. Men Alexandra tycker inte att läget just nu ser så hoppfullt ut.

– Mångfald är plötsligt ute, politiskt korrekt betyder

håll käften och intoleransen ökar rejält. Klirr i kassan är det enda som betyder någonting. Nämn inte ordet solidaritet eller vänlighet. Det ni ska poängtera är lönsamhet. Alla vill tjäna pengar.

Alexandra berättade avslutningsvis om en djuraffär i Rinkeby där hon växte upp. Affärerna gick inte så bra, men en dag i mars tog alla guldfiskar slut. Anledningen var att alla perser frade nyår i mitten på mars. Till nyårsfesten köpte de en guldfisk som skulle stå på bordet, simma runt och symbolisera lycka och välgång.

Alexandra sammanfattade diskussionen om jämställdhet och mångfald med följande reflektion:

– Känner man sin målgrupp kan man tjäna pengar.

kreation.se | 12 0059 | Foto: Mattias Johansson

Under grupp-
diskussionerna kom
det fram ett antal
nya idéer.

Kommande seminarium

Entreprenörskap för alla 31 maj

För att en region ska blomstra behövs det företagsamma människor. För att stötta företagsamma människor behövs Du som företagsfrämjare. Jobbar Du med företagsfrågor, regional och lokal utveckling eller är företagare själv? Välkommen 31 maj under Tylösandsveckan i Halmstad - en dag som ger Dig spännande exempel, handfasta metoder och verktyg som kan stimulera ett ökat entreprenörskap. Du får rykande färsk fakta om företagande och tillväxtarbete i Sverige. Dessutom har Du chansen att lyssna på Karin Adelsköld Sveriges roligaste kvinna 2011! [Läs mer på www.rfss.se](http://www.rfss.se)

FÖR MER INFORMATION KONTAKTA:

Erica Lindberg, verksamhetsledare Resurscentrum,
Regionförbundet södra Småland

MAIL: erica.lindberg@rfss.se

WEBB: www.rfss.se/Naringsliv/Resurscentrum-sodra-Smaland